

**TISZÁNTÚLI VILLAMOSENERGIA-IPARI SZAKSZERVEZET
(TIVISZ)**

VÁLASZTÁSI SZABÁLYZAT

**DEBRECEN
2009.**

E L S Ő R É S Z

Alapvető rendelkezések

I. Fejezet

A választójog

1. A szakszervezet tisztségviselőket, testületi tagokat a választásra jogosultak általános, egyenlő, közvetlen vagy közvetett választójog alapján, titkosan választják.
2. A választójog a Tiszántúli Villamosenergia-ipari Szakszervezetnél érvényes tagsággal rendelkező összes szakszervezeti tagot megilleti.
3. Szakszervezeti tisztségre, testületi tagnak mindenki megválasztható, akinek a 2. pontban rögzített választójoga van.
4. A választáson minden szavazásra jogosultnak egy szavazata van. Minden szavazat egyenlő.

II. Fejezet

A választás

5. A választásokat választói értekezleten kell lebonyolítani. Választói értekezletek:
 - az Összbizalmi Testületi Ülés,
 - a Képviseleti Testületi Ülés,
 - a Taggyűlés,
 - a szakszervezeti csoportértekezlet.
6. Közvetlen módon, személyre szólóan a funkció megjelölésével történik:
 - a bizalmiak és helyettesek megválasztása szakszervezeti csoportértekezleten,
 - a főbizalmiak és főbizalmi-helyettesek választása összevont szakszervezeti csoportértekezleten,
 - az üzemi megbízott megválasztása Taggyűlésen.
7. A megválasztott bizalmiak és főbizalmiak egyben tagjai lesznek az Üzemi Testületnek és az Összbizalmi Testületnek.
A megválasztott üzemi megbízott egyben tagja lesz a Képviseleti Testületnek és az Összbizalmi Testületnek.
8. A főbizalmi és helyettese, valamint a bizalmi és helyettese megválasztása lehet titkos vagy nyílt. Erről a tagság a jelölést végző személy megválasztása alkalmával dönt. Többes jelölés esetén a választás titkos.

9. Közvetett módon, titkosan kell megválasztani az ÜT ill. a TIVISZ választói értekezletén:
- az Üzemi Testület titkárát – aki egyben a Képviselői Testület és az Összbizalmi Testület tagja is -, név és funkció megjelölésével.
 - a TIVISZ elnökét név és funkció megjelölésével; a TIVISZ elnöke egyben tagja az EVDSZ Szövetségi Vezetőségnek.
 - A 35 év alatti szakszervezeti tagok képviselőjét.
10. A választásra jogosultakat nyilván kell tartani. A nyilvántartásból való kihagyás vagy a nyilvántartásba vétel miatt kifogást lehet emelni.
11. A szakszervezeti tisztségviselők és testületi tagok jelölésének jogát a választásra jogosult szakszervezeti tagok gyakorolják. Minden tisztségre két vagy több személyt is jelölhetnek.
12. A választói értekezleten szavazati joga a választói értekezlet tagjainak van.
- A választói értekezletre – tanácskozási joggal – meg kell hívni a tisztségre, testületi tagságra jelölni kívánt szakszervezeti tagokat.
13. Tisztségviselő, ill. testületitag-jelöltek azok lesznek, akik a szavazólapra kerüléshez választói értekezleten megkapják a jelenlévő szavazatra jogosult résztvevők szavazatának több mint felét.
14. A választói értekezleteken a választásra jogosultak kérdéseket tehetnek fel a jelölteknek, ill. észrevételeket tehetnek a jelöltekre.
A jelöltek eddigi tevékenységüket és jövőbeni elképzelésüket a választói értekezleten ismertethetik.
15. Minden választásra jogosult személyesen szavaz. A jelöltre szavazni a szavazólapon a jelölt neve melletti rublikában történő X vagy + jelöléssel lehet.

III. Fejezet

Tisztségviselők, testületi tagok

16. Szakszervezeti tisztségviselő és testületi tag lesz az a jelölt, aki az összes érvényes szavazatnak több mint a felét megkapta, feltéve, hogy a választói értekezleteken a szavazásra jogosultak kétharmada jelen van.
17. A tisztségviselők, a testületi tagok és a választási felelősök mandátuma megszűnik:
- a/ a tisztség, ill. a testület megszűnésével, ill. megszüntetésével,
 - b/ a választási ciklus lejártával, az új tisztségviselők, ill. testületi tagok megválasztásával,
 - c/ összeférhetetlenség kimondásával,
 - d/ visszahívással,

e/ lemondással,
f/ a választójog elvesztésével,
g/ a tisztségviselő ill. a testületi tag halálával.

18. Ha a tisztségviselő, ill. testületi tag megbízatásának nem tesz eleget, vagy arra méltatlanná válik, visszahívható.
- 18.1 A visszahívásról a választásra jogosultak e szabályozásnak a visszahívásra (X. Fejezet) vonatkozó szabályai szerint titkosan döntenek.

M Á S O D I K R É S Z

A választási eljárás

IV. Fejezet

A választásra jogosultak nyilvántartása

19. Az érvényes tagsággal rendelkezők névsorát, ill. a választói értekezleten szavazati joggal rendelkezők névsorát a bizalmi főbizalmi, az Üzemi Testület illetve az üzemi megbízott és a Képviselői Testület tartja nyilván.
20. A választásra jogosultak névsorát úgy kell összeállítani, hogy az alkalmas legyen a munkahely és a választásra jogosult azonosítására.
21. A választásra jogosultak névsorát a választás előtt legalább 15 nappal nyilvánosságra kell hozni, a helyben szokásos módon.
22. A nyilvántartásból való kihagyás vagy a nyilvántartásba való felvétel miatt a választásra jogosultak a bizalminál, a főbizalminál, ÜT titkáránál, az üzemi megbízottnál, a TIVISZ elnökénél emelhetnek kifogást. A kifogásról a szakszervezeti csoportértekezlet esetében az ÜT ill. az üzemi megbízott dönt, minden egyéb esetben a KT. Ha a kifogást alaposnak tartja, intézkedik a nyilvántartás kiigazítása érdekében, ellenkező esetben a kifogást elutasítja.

V. Fejezet

A választási szervek

23. A választások megszervezése és lebonyolítása, valamint törvényességének biztosítása céljából, a választást megelőzően választási szerveket kell megválasztani ill. létrehozni.

- 24.** Választási felelős, választási operatív bizottság.
- 24.1.** Azon társaságoknál, ahol a TIVISZ tagsággal rendelkezik választási felelőst kell választani. A megválasztott választási felelősökből választási operatív bizottság alakul. A tagok maguk közül elnököt választanak.
- 24.2.** A választási operatív bizottság, ill. annak megválasztott vezetője felelős a választások előkészítéséért, lebonyolításáért, az előírások betartásáért.
- 24.3.** Az operatív bizottság dönt az írásban kezdeményezett összeférhetlenségi ügyekben. Választási felelős és a Választási Operatív Bizottság elnöke, illetve tagja nem lehet jelölt, más választási szerv elnöke vagy tagja, illetve választói értekezlet levezető elnöke.
- 25.** Jelölő személy, jelölőbizottság.
- 25.1.** A szakszervezeti csoportoknál jelölő személyt, azon társaságoknál, ahol a TIVISZ tagsággal rendelkezik jelölőbizottságot (3-5 fő) kell választani. Az így megválasztott jelölőbizottság elnökeiből TIVISZ - szintű jelölőbizottságot kell kialakítani.
- 25.2.** A jelölő személyek és a jelölő bizottságok a választások személyi kérdéseit összefoglalják, tisztségekre, ill. testületi tagságra jelölendő személyeket a tagsággal folytatott széles körű elbeszélgetése alapján kiválasztják, valamint a jelölteknek javasolt személyeket ismertetik a választói értekezleten.
- 26.** Szavazatszámoló személy, szavazatszámoló bizottság
- 26.1.** A választások törvényességének biztosítása érdekében a szakszervezeti csoportoknál szavazatszámoló személyt, míg azon társaságoknál, ahol a TIVISZ tagsággal rendelkezik szavazatszedő bizottságot kell választani. Ezen szavazatszedő bizottságok elnökei közül kell a TIVISZ - szintű szavazatszedő bizottságot megválasztani.
- 26.2.** A szavazatszedő bizottság a szavazás módját ismerteti a választásra jogosultakkal.
- 26.3.** Gondoskodni kell arról, hogy külön csoportosításban szerepeljenek a személy szerint választandók, a testületi tagok, a számvizsgáló bizottsági tagok nevei. Ahol a jelölő bizottság előre és megfelelő formában írásban kiadja az általa jelölni kívánt személyek névsorát és azon változtatás nem történik, ott az ilyen jelölőlistát szavazólapnak lehet elfogadni.
- 26.4.** A szavazatszedő bizottság köteles a titkos szavazás technikai feltételeit biztosítani (hitelesített, lepecsételt urna, külön szavazóhelyiség, íróeszköz, stb.) megfelelő számban a szavazólapokat elkészíteni, a szavazatok érvényességét vizsgálni, az érvényes szavazatokat összesíteni, a szavazás eredményét ismertetni.
- 27.** Mandátumvizsgáló bizottság

- 27.1.** A választói értekezleten szavazati joggal rendelkezők mandátumát vizsgálja. Ennek érdekében a választásra jogosultakat névjegyzékbe kell foglalni, amely alapján a szavazásra való jogosultság megállapítható.
- 27.2.** A választói értekezleten szavazati joggal rendelkezők létszámát megállapítja, a választói értekezlet részére jelentést készít a határozatképességről.
- 28.** Levezető elnök
A választói értekezleten a levezető elnök jelen szabályzatban foglaltak alapján a választói értekezlet munkáját irányítja, egyes napirendi pontok tárgyalását vezeti, a választói értekezlet szabályszerűségét biztosítja.
- 29.** A választási szerveket – a választási felelősök és a választási operatív bizottság kivételével – a választások előtt legalább egy hónappal meg kell választani, ill. a választói értekezlet levezető elnökét meg kell bízni.

VII. Fejezet

A jelölés

- 30.** A megválasztott jelölő személy, a jelölőbizottság a választásra jogosultakkal elbeszélgetve, véleményüket kikérve a választói értekezleten tesz javaslatot a jelöltekre. A jelölő személy, ill. a jelölő bizottság elnöke személyenként ismerteti és érdemben indokolja javaslatát. A jelölőbizottság elnöke először azokra a jelöltekre tesz javaslatot, akiket funkció szerint kell választani.
- 31.** A jelölést elkészítő személy, ill. bizottság az elbeszélgetések során két fordulóban köteles az eljárást lefolytatni.
- 31.1.** Az első fordulóban javaslatokat kell kérnie a választásra jogosultaktól.
- 31.2.** A második fordulóban – a javasolt személyekkel való egyeztetés után – a jelölést vállaló személyek ismeretében kell a választásra jogosultak véleményét kikérni.
- 31.3.** A jelölőlistát a választás előtt 8 nappal a nyilvánosság elé kell hozni (kifüggeszteni).
- 32.** A jelölés nyílt szavazással történik, a jelöltekre vonatkozó javaslatokat elhangzásuk sorrendjében egyenként kell szavazásra bocsátani. A választói értekezlet dönthet akként, hogy akiket nem név és tisztség megjelölésével kell megválasztani, azok jelöléséről együtt szavaz.
- 32.1.** A választóknak joguk van a jelölő személy és a jelölőbizottság által javasolt személyeken kívül további személyeket javasolni tisztségviselő, ill. testületi tagjelöltnek. Az így javasolt személy, ill. személyek felvétele a szavazólapra, amennyiben a jelölés elfogadásáról nyilatkoznak, nyílt szavazással történik. A szavazólapra felkerüléshez ebben az esetben is a szavazati joggal rendelkezők szavazatának több, mint a fele szükséges.

- 32.2.** A választói értekezleten résztvevőválasztásra jogosult a jelölés során több személyre szavazhat.
- 33.** Jelölni csak olyan személyt lehet, aki a jelölést elfogadja és erről nyilatkozik. Jelölt nem lehet választási szerv elnöke vagy tagja, illetve választói értekezlet levezető elnöke.
- 34.** A szavazólapra a jelölteket alfabetikus sorrendben kell feltüntetni. A jelöléssel kapcsolatban bármely választásra jogosult kifogást emelhet a választási operatív bizottságnál. A bizottság a kifogást haladéktalanul elbírálja és véglegesen határoz.

VIII. Fejezet

A szavazás és a választás eredményének megállapítása

- 35.** A választás napja előtt legalább 10 nappal a választásra jogosultakat értesíteni kell a választói értekezlet megtartásnak helyére és idejéről.
- 36.** A választói értekezleten meg kell választani a jegyzőkönyvvezetőt, két fő hitelesítőt, valamint meg kell erősíteni a jelölő, a szavazatszedő, a mandátumvizsgáló bizottságot.
- 36.1.** Dönteni kell a választandó testületek létszáma, a munkabizottságok száma és létszáma tekintetében.
- 37.** A választói értekezleten a jelölés befejezését követően meg kell kezdeni a szavazást.
- 37.1.** A nyílt szavazás szabályai:
- 37.2.** A szavazati joggal rendelkezők kézfeltartással szavaznak, a szavazatokat a levezető elnök számolja össze.
- 38.** A titkos szavazás szabályai:
- 38.1.** A szavazatszedő bizottság megfelelő számban elkészíti a szavazólapokat, majd ismerteti a szavazás módját.
- 38.2.** A szavazatszedő bizottság az urnák állapotát a szavazat megkezdése előtt köteles megvizsgálni.
- 38.2.1** Az urnáknak úgy kell lezárva lenni, hogy azokból a zár felnyitása, az urna szétszedése nélkül ne lehessen szavazólapot eltávolítani.
- 38.3.** Szavazni hivatalos szavazólapokkal lehet.
- 38.3.1** A szavazólapon fel kell tüntetni, hogy hány személyt szükséges megválasztani.
- 38.3.2** A szavazónak joga van a szavazólapon szereplő nevek bármelyikét kihúzni és helyette más nevet beírni.

- 38.4.** Érvénytelen az a szavazat, amelyet nem hivatalos szavazólapon adtak le, vagy amelyből nem lehet megállapítani, hogy szavazó kire szavazott.
- 38.4.1** Érvénytelen az a szavazat is, amelyen a választásra jogosult a szükségesnél több jelölt nevét hagyta meg.
- 38.4.2** A szavazat érvényességéről a szavazatszedő bizottság véglegesen határoz.
- 38.5.** A szavazás szavazófülkében vagy szavazó helyiségben történik. A szavazás ideje alatt csak a szavazó tartózkodhat a szavazófülkében.
- 38.6.** A szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.
- 38.7.** A választási operatív bizottságnál kifogást lehet emelni a szavazatszedő bizottság tevékenysége ellen. A kifogást a bizottság haladéktalanul elbírálja és véglegesen határoz.
- 38.8.** A szavazás lezárása utána szavazatszedő bizottság felbontja az urnákat, szétválogatja az urnákban elhelyezett szavazólapokat, számukat összehasonlítja a választásra jogosultak nyilvántartásában megjelölt szavazók számával, majd összeszámálja a leadott érvényes és érvénytelen szavazatokat.
- 38.8.1** A szavazatok összeszámálása alatt a szavazóhelyiségben a szavazatszedő bizottság tagjain kívül mások nem tartózkodhatnak.
- 38.8.2** A szavazás eredményét a bizottság elnöke ismerteti, és azt jegyzőkönyven rögzíti (a titkos bizalmi választáson ezek a szakszervezeti csoportértekezlet levezető elnökének a feladatai),
- 38.8.3** A választásról készített jegyzőkönyv egy példányát 30 napon belül meg kell küldeni a magasabb szakszervezeti szervnek.
- 38.9.** Amennyiben az előírt létszámnál kevesebben kerültek megválasztásra, vagy a szavazás érvénytelen (ha a szavazásra jogosultak 2/3-a nincs jelen), vagy a szavazás eredménytelen (a jelöltek egyike sem szerzi meg a jelen szabályzat III. 16. pontjában rögzített, a megválasztáshoz szükséges szavazati arányt) úgy a szavazást folytatni kell.
- 38.9.1** A hiányzó személyekre először ismét a jelölőbizottság tesz javaslatot.
- 38.9.2** Meg nem választott személy más tisztségre újra jelölhető.
- 38.9.3** Az ismételt szavazáson az lesz a megválasztott tisztségviselő, ill. testületi tag, aki a legtöbb szavazatot kapta.

IX. Fejezet

Időközi választások

- 39.** A bizalmiakat és helyetteseiket, a főbizalmiakat és helyetteseiket, az ÜT titkárát, az üzemi megbízottat, a TIVISZ elnökét, a GEB elnökét, amennyiben mandátumuk megszűnik - az Alapszabály VII/7/g. pontban foglalt döntés hiányában - újra kell választani.
- 39.1** Az időközi választásra e szabályzat rendelkezéseit azokkal az eltérésekkel kell alkalmazni, amelyeket ez a fejezet állapít meg.
- 40.** Az időközi választáson megválasztott tisztségviselők mandátuma a következő választásig tart.
- 40.1.** Az időközi választás szükségességének felmerülésétől számított 30 napon belül az időközi választást ki kell írni.
- 40.2.** A választásra jogosultak nyilvántartását legalább 15 nappal az időközi választás napja előtt nyilvánosságra kell hozni, a helyben szokásos módon.
- 40.3.** Az időközi választás során a Jelölő Bizottság elnökét és tagjait, valamint a Szavazatszámláló Bizottság elnökét és tagjait a TIVISZ KT kéri fel, és a választói értekezlet erősíti meg.
- 41.** Az időközi választás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos határidőket - amelyeket e fejezet említ – a választási operatív bizottság állapítja meg.

X. Fejezet

Visszahívás

- 42.** Visszahívásra az érintett választásra jogosultak legalább 20 % - a, továbbá a TIVISZ elnökének esetében a KT is tehet javaslatot a választási operatív bizottságnak. A javaslatban meg kell jelölni a visszahívás indokát.
- 43.** Amennyiben a visszahívást az érintett választásra jogosultak kezdeményezik, a visszahívásra irányuló beadványon szereplő aláírásokat hitelesíteni kell.
- 43.1.** Ennek során vizsgálni kell az aláírások valódiságát, ezért a beadványon a visszahívás indoklásán túl szerepeljen az aláírók neve és munkahelyének pontos megnevezése is.
- 43.2.** A hitelesítés során vizsgálni kell azt is, hogy az aláírók választásra jogosultak-e.
- 44.** A választási operatív bizottság tájékoztatása alapján az ÜT, az üzemi megbízott, ill. a KT az érintett személyt és a választásra jogosultakat tájékoztatni köteles a visszahívási javaslatról, ill. indítványról és annak indokairól.

- 44.1.** Amennyiben a visszahívást a választásra jogosultak kezdeményezik, az érintett személyt és a választásra jogosultakat csak akkor kell tájékoztatni, ha a hitelesített aláírások száma a 42. pontban előírt mértéket eléri.
- 45.** A választási operatív bizottság a visszahívási javaslat alapján az érintett személy ill. a választásra jogosultak tájékoztatását követő 30 napon belül kitűzi a visszahívásról döntő szavazás napját.
- 46.** A szavazást a választási operatív bizottság szervezi meg. A visszahíváshoz a választásra jogosultak több mint kétharmadának a szavazásban való részvétele és az szükséges, hogy az érvényesen szavazóknak több, mint a fele a visszahívás mellett döntsön.

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

- 47.** A tisztségviselők és a testületi tagok, a választási felelősök megbízatása – az Alapszabály VII./7./j pontjában foglalt döntés hiányában - öt évre szól. Az új választást a megbízatás lejártát követő két hónapon belül meg kell tartani.

Ezen – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt – Választási Szabályzatot a TIVISZ Összbizalmi Testülete a 2009. március 30-i ülésen hagyta jóvá.

dr. Szilágyi József
TIVISZ elnök